

uden at have faaet Tilladelse til at virke, og at denne Tilladelse siden kan fratages det, for saa vidt det ikke overholder Lovens Bestemmelser. Det andet System, Publicitetssystemet, hviler paa den Betragning, at man ikke maa gribe ind i den private Erhvervsvirksomhed, idet man derved svækker Initiativet, Energien, Nydannelser, det hele friske strømmende Liv i Virksomheden. Forkæmperne for Publicitetssystemet mene desuden, at Koncessionssystemet af den Grund er forkasteligt, at det alligevel aldrig kan skabe nogen virkelig Sikkerhed. Den ærede Taler, der sidst havde Ordet, var inde paa nogle Betragtninger i den Retning. Skønt ogsaa han er Tilhænger af Koncessionssystemet, fremhævede han dog — jeg mener i det væsentlige med Rette — hvor umuligt det er selv for den bedst udarbejdede Koncessionslov at skabe absolut Sikkerhed. Og dernæst sige Forkæmperne for Publicitetssystemet: Galt er det, naar et Selskab gaar under, naar det er som nu, men dobbelt galt vil det være, at det gaar under, hvis det har faaet et Slags Statsstempel paa sig, saa vil al Tillid ophøre, saa vil Publikum sige: Hvad skulle vi saa stole paa, naar man ser Livsforsikringselskaber gaa tilbunds, skønt de ere statskontrollerede? Saa vil Tilliden, i hvert Tilfælde til den private Livsforsikringsvirksomhed, ganske forsvinde.

Jeg skal ikke komme ind paa den meget vidtløftige Detailkritik, der i øvrigt er rettet mod alle bestaaende Love og Forslag, der hvile paa Koncessionssystemet; nok er det, at man har ment, at Systemet vil være ganske umuligt at udføre i Praksis uden i væsentlig Grad at hemme og indskrænke den private Livsforsikringsvirksomhed, og at det vil være ensbetydende med dens Hensygnen og Død. Og man har saa ment at skabe et tilstrækkeligt Værn for Publikum gennem det, man kalder Publiciteten, d. v. s. Forpligtelse for Selskaberne til i videst muligt Omfang at stille Meddelelser om det Grundlag, paa hvilket de drive deres Virksomhed, og om selve deres Forretningsdrift til en sagkyndig Forsikringsinspektions Raadighed, som saa havde at bearbejde disse Meddelelser og lade dem tilflyde Publikum. Desuden skulde der ligge en væsentlig Betyggelse deri, at man sikrede sig, at der var en sagkyndig Forsikringsmatematiker, en Aktuar ved hvert Selskab, og ligeledes har man paa anden Maade søgt at skabe Betyggelse, stadig uden dog at ville komme ind

paa en egentlig Kontrol og en egentlig Koncession. De fleste af de private Selskabers Direktører have sluttet sig til disse sidste Betragtninger, jeg her har søgt at gengive, og have staaet paa Publicitetsprincipets Side.

Jeg for mit Vedkommende har altid i saa Henseende været i Mindretal, idet jeg, saa længe Sagen har været under Forhandling, principielt har holdt paa Koncessionssystemet, og det har derfor været mig en særlig Glæde, at der synes at være god Udsigt til, at et Lovforslag, bygget paa dette Princip, kan gaa igennem her i Rigsdagen. Min Hovedgrund til at holde paa Koncessionssystemet er den, at jeg er fuldt overbevist om, at det, som er Formaalet ved enhver Lov om Livsforsikring, nemlig at værne Publikum mod, at der bestaar Selskaber, som ere baserede paa Humbug, og som ikke kunne ende paa anden Maade end med en forsmædelig Fallit, at dette Formaal kan ikke opnaas gennem Offentligheden alene. Vi bevæge os her paa et Omraade, der er Offentligheden saa vanskelig gennemskueligt, at Humbugsmagerne altid ved Udflugter og Sofismer kunne forvirre Folks sunde Sans, og det viser sig faktisk, at hvor meget der end er skrevet mod visse Foretagender af denne Art, som utvivlsomt have Humbuggens Præg paa deres Pande, kan sligt dog gaa i Svang. Jeg skal ikke her nævne Navne paa bestaaende Forsikringselskaber, men jeg skal nævne et Selskab, som man vel maa have Lov til at nævne, fordi det er gaaet under, nemlig den skandinaviske Brudeudstyrs- og Medgiftsforsikring, der jo ogsaa greb ind paa Livsforsikringens Omraade. Dette Selskabs fuldstændige Umulighed og Usoliditet blev tilstrækkelig godtgjort, og der fremkom Udtalelser imod det i Fagpressen og fra forskellige Autoriteter, bl. a. saa vidt jeg erindrer fra Professor Westergaard; disse Udtalelser benyttedes i vidt Omfang af andre Selskabers Agenter, og alligevel blev dette Selskab ved at indfange Medlemmer. Det hjalp altsaa ikke noget, og til sidst sad Medlemmerne tilbage med Smerten og saa hverken noget til Medgift eller Brudeudstyr. Jeg er overbevist om, at det vil blive ved at gaa saaledes til Dagenes Ende. Der maa tages med kraftig Haand paa det, som er absolut Humbug, det maa forbydes, der er ingen Grund til at holde Haanden over det, og Publikum er ikke tilstrækkelig i Stand til at skille Klinten fra Hveden.

Paa den anden Side er det klart nok,